TÒA ÁN NHÂN DÂN **THÀNH PHỐ P** **TỈNH GIA LAI**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập – Tự do – Hạnh phúc**
Số: 05/2018/QĐST – DS	*P, ngày 10 tháng 9 năm 2018*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ P, TỈNH GIA LAI

Với thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Võ Thị Thanh Thúy

Thư ký phiên họp: Bà Nguyễn Thị Mai Hải – Thư ký Tòa án, Tòa án nhân dân thành phố P, tỉnh Gia Lai

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố P, tỉnh Gia Lai tham gia phiên họp: Bà Đinh Thị Hoài P – Kiểm sát viên

Ngày 10 tháng 9 năm 2018 tại Tòa án nhân dân thành phố P, tỉnh Gia lai mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 88/2018/TLST – DS ngày 24 tháng 5 năm 2018 về yêu cầu "***Tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi***" theo Quyết định mở phiên họp giải quyết việc dân sự số: 06/2018/QĐMPHST – DS ngày 09 tháng 8 năm 2018 và Quyết định hoãn phiên họp số 48/2018/QĐST – DS ngày 24 tháng 8 năm 2018 gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự*: Ông ***Nguyễn T***, sinh năm 1947; Nơi cư trú: Thôn 2A, xã EN, huyện HL, tỉnh Đăk Lăk. Có mặt

Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Ông ***Mai Văn T*** – Luật sư – Văn phòng luật sư MN – Đoàn luật sư tỉnh Gia Lai. Có mặt

- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

1/ Em ***Nguyễn Thị Anh Đ***, sinh năm 1999; Địa chỉ: Thôn 1, xã Diên Phú, thành phố Pleiku, tỉnh Gia Lai. Vắng mặt

2/ Em ***Nguyễn Văn L***, sinh năm 2001; Địa chỉ: Thôn 1, xã Diên Phú, thành phố Pleiku, tỉnh Gia Lai. Đại diện hợp pháp của em Nguyễn Văn Lực: chị ***Bùi Thị Sen***, sinh năm 1978; Địa chỉ: Thôn 1, xã Diên Phú, thành phố Pleiku, tỉnh Gia Lai. Vắng mặt

3/ Bà ***Huỳnh Thị L***, sinh năm 1955; Địa chỉ: K4/212D – Tân Bình, phường Bửu Hòa, thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai. Vắng mặt

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự ngày 16/5/2018, bản khai ngày 24/5/2018, đơn thay đổi yêu cầu giải quyết việc dân sự ngày 13/8/2018 và tại phiên họp, ông Nguyễn T trình bày: Năm 2012, anh Nguyễn Văn L (con trai ruột của ông), sinh năm 1975, hiện cư trú: Tổ 7, phường IK, thành phố P, tỉnh Gia Lai mắc chứng bệnh thần kinh (Theo chuẩn đoán của Bệnh viện tâm thần kinh Gia Lai thì anh L mắc chứng bệnh Tâm thần phân liệt thể không biệt định – F20.3). Gia đình đã đưa anh L đi điều trị bệnh tật nhưng đến nay bệnh thần kinh của anh vẫn không thuyên giảm. Do bị bệnh tâm thần nên anh L có biểu hiện không nhận thức, làm chủ hành vi của mình, không thể tự mình thực hiện các giao dịch liên quan đến tài sản chung vợ chồng mà phải cần người giám hộ, đại diện cho anh L thực hiện các giao dịch này nên ông đã yêu cầu "*Tuyên bố anh Nguyễn Văn L mất năng lực hành vi dân sự hoặc hạn chế năng lực hành vi dân sự*". Tại phiên họp ông thay đổi yêu cầu: "*Tuyên bố anh Nguyễn Văn L có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi*".

Anh Nguyễn Văn L và chị Bùi Thị S đã ly hôn theo Quyết định công nhận thuận tình ly hôn và sự thỏa thuận của các đương sự số 200/2011/QĐST – HNGĐ ngày 09/6/2011 của Tòa án nhân dân thành phố P. Anh Nguyễn Văn L và chị Bùi Thị S có 02 con chung là Nguyễn Thị Anh Đ và Nguyễn Văn L trong đó cháu Nguyễn Văn L chưa thành niên, các con của anh Nguyễn Văn L và mẹ ruột của anh L là bà Huỳnh Thị L không quan tâm chăm lo cho anh L. Do đó ông yêu cầu Tòa án nhân dân thành phố P chỉ định ông là người giám hộ cho anh Nguyễn Văn L.

Đối với người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan em Nguyễn Thị Anh Đ, em Nguyễn Văn L và đại diện hợp pháp của em Nguyễn Văn L chị Bùi Thị S: Tòa án đã tiến hành tống đạt hợp lệ các văn bản tố tụng tuy nhiên em Nguyễn Thị Anh Đ, em Nguyễn Văn L và chị Bùi Thị S không trình bày ý kiến về yêu cầu "*Tuyên bố anh Nguyễn Văn L mất năng lực hành vi dân sự hoặc hạn chế năng lực hành vi dân sự*" cũng như thay đổi yêu cầu "*Tuyên bố anh Nguyễn Văn L có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi*".

Tại phiên họp, người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan bà Huỳnh Thị L vắng mặt tuy nhiên tại Đơn xác nhận về tình trạng sức khỏe của ông Nguyễn Văn L, bà L trình bày: Bà xác nhận tình trạng sức khỏe của anh Nguyễn Văn L hiện nay là bệnh mất khả năng nhận thức, mất khả năng điều khiển hành vi bản thân. Hiện nay, bà tuổi cao, sức yếu lại đang ở xa không thể chăm sóc, bảo hộ, giám sát cho anh L nên bà ủy quyền giám hộ cũng như chịu trách nhiệm pháp lí những việc liên quan đến anh Nguyễn Văn L cho cha ruột của anh L là ông Nguyễn T đồng thời đồng ý với mọi đề xuất, kiến nghị của ông T liên quan đến sức khỏe cũng như tài sản đất đai của anh Nguyễn Văn L.

Tại phiên tòa đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố P có ý kiến như sau: Qua kiểm sát việc giải quyết việc dân sự từ khi thụ lý đến thời điểm này thấy rằng Tòa án đã tuân thủ các quy định của Bộ luật tố tụng dân sự về nội dung và hình thức đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự theo Đều 362 Bộ luật tố tụng dân sự; Tòa án thụ lý đúng thẩm quyền về loại việc và cấp giải quyết cũng như thủ tục cấp tống đạt văn bản tố tụng theo quy định tại các Điều 27, 35, 39, 170, 177, 180 và Điều 366 Bộ luật tố tụng dân sự. Theo đơn yêu cầu của ông Nguyễn T, Tòa án nhân dân thành phố P đã tiến hành trưng cầu giám định về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi của anh Nguyễn Văn L. Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên kết luận: Anh Nguyễn Văn L hạn chế khả năng nhận thức và hạn chế khả năng điều khiển hành vi nhưng chưa đến mức mất năng lực hành vi dân sự. Đại diện Viện kiểm sát đề nghị Tòa án căn cứ vào các Điều 27, 149, 361, 362, 366, 369, 370, 377 và Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự; áp dụng Điều 23 Bộ luật dân sự chấp nhận yêu cầu của ông Nguyễn T, tuyên bố anh Nguyễn Văn L có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định người giám hộ cho anh Nguyễn Văn L.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố P, tỉnh Gia Lai nhận định:

Ông Nguyễn T là cha ruột của anh Nguyễn Văn L yêu cầu tuyên bố anh L mất năng lực hành vi dân sự hoặc hạn chế năng lực hành vi dân sự; theo Đơn thay đổi yêu cầu giải quyết việc dân sự và tại phiên họp ông thay đổi yêu cầu: yêu cầu tuyên bố anh Nguyễn Văn L có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Yêu cầu của ông Nguyễn T thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án, anh Nguyễn Văn L cư trú trên địa bàn thành phố P nên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố P. Việc thay đổi yêu cầu của ông Nguyễn T không vượt quá phạm vi yêu cầu nên được chấp nhận.

Bà Huỳnh Thị L có đơn xin vắng mặt, em Nguyễn Thị Anh Đ, em Nguyễn Văn L và đại diện hợp pháp của em Nguyễn Văn L chị Bùi Thị S đã được triệu tập hợp lệ nhưng vắng mặt tại phiên họp nên Tòa án vẫn tiến hành phiên họp theo quy định tại khoản 3 Điều 367 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015.

Theo Sổ điều trị bệnh cần chữa trị dài ngày do Bệnh viện tâm thần kinh Gia Lai cấp năm 2017 thì anh Nguyễn Văn L được chuẩn đoán bị bệnh F20.3. Theo Danh mục bệnh cần chữa trị dài ngày ban hành kèm theo Thông tư số 14/2016/TT – BYT ngày 12/5/2016

của Bộ y tế thì F20 được xác định là bệnh tâm thần phân liệt. Tâm thần phân liệt thể không biệt định (viết tắt là F20.3) là một thể lâm sàng của bệnh tâm thần phân liệt. Chính quyền địa phương nơi anh L cư trú là Ủy ban nhân dân phường IK và Trạm y tế phường IK cùng các hàng xóm không có quan hệ thân thích với anh L là ông Phan C và ông Nguyễn Q đều xác nhận anh Nguyễn Văn L có biểu hiện của bệnh tâm thần.

Bên cạnh đó, Tòa án đã tiến hành trưng cầu giám định pháp y tâm thần với anh Nguyễn Văn L tại Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên với hình thức giám định tại phòng khám. Theo Kết luận giám định pháp y tâm thần ngày 31/7/2018, trình trạng bệnh lý cũng như năng lực hành vi dân sự của anh Nguyễn Văn L như sau:

"*1.1 Kết luận về y học:*

- Hiện tại đương sự bị bệnh: Tâm thần phân liệt thể không biệt định/ Tăng huyết áp (F20.3/I10 – ICD 10)

2.2 Kết luận về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi:

- Hiện tại đương sự hạn chế khả năng nhận thức và hạn chế khả năng điều khiển hành vi"

Như vậy ông Nguyễn T yêu cầu tuyên bố anh Nguyễn Văn L có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi là hoàn toàn có căn cứ cần chấp nhận.

Về yêu cầu chỉ định người giám hộ cho anh Nguyễn Văn L: Anh Nguyễn Văn L hiện đang sống một mình; ông Nguyễn T đủ điều kiện là cá nhân làm người giám hộ và có yêu cầu Tòa án chỉ định ông là người giám hộ cho anh L; bà Huỳnh Thị L có nguyện vọng giao quyền giám hộ anh L cho ông Nguyễn T; trước khi lâm vào tình trạng có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi anh Nguyễn Văn L không lựa chọn người giám hộ cho mình; bên cạnh đó em Nguyễn Thị Anh Đ là con cả của anh L chung sống với chị Bùi Thị S từ khi ly hôn năm 2011 đến nay (Chị S là người đang trực tiếp quản lý tài sản chung vợ chồng của anh L và chị S). Do đó việc chỉ định ông Nguyễn T là người giám hộ đồng thời là người đại diện theo pháp luật của anh L để thực hiện quyền và nghĩa vụ của người giám hộ là phù hợp theo quy định tại khoản 2 Điều 136 Bộ luật Dân sự năm 2015. Quyền và nghĩa vụ của người giám hộ là ông Nguyễn T đối với người được giám hộ là anh Nguyễn Văn L được xác định theo Điều 57, 58 của Bộ luật Dân sự năm 2015.

Ông Nguyễn T phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định của pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 362, Điều 363, Điều 365, Điều 366, Điều 367, Điều 370, Điều 376, Điều 377 và Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015;

Căn cứ khoản 1 Điều 23, Điều 47, Điều 48, Điều 49, khoản 4 Điều 54, Điều 57, Điều 58 và khoản 2 Điều 136 Bộ luật dân sự năm 2015;

Căn cứ Điều 149 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015 và Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí lệ phí Tòa án

1. Chấp nhận đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự của ông Nguyễn T.

- Tuyên bố anh Nguyễn Văn L có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

2. Ông Nguyễn T là người giám hộ và là người đại diện theo pháp luật của anh Nguyễn Văn L.

3. Quyền và nghĩa vụ của người giám hộ ông Nguyễn T đối với người được giám hộ là anh Nguyễn Văn L:

Quyền:

- Sử dụng tài sản của người được giám hộ để chăm sóc, chi dùng cho những nhu cầu thiết yếu của người được giám hộ

- Đại diện cho người được giám hộ trong việc xác lập, thực hiện giao dịch dân sự và thực hiện các quyền khác theo quy định của pháp luật nhằm bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của người được giám hộ

Nghĩa vụ:

- Chăm sóc, bảo đảm việc điều trị bệnh cho người được giám hộ

- Đại diện cho người được giám hộ trong các giao dịch dân sự

- Bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của người được giám hộ

4. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: ***300.000đ (Ba trăm nghìn đồng)*** ông Nguyễn T phải nộp toàn bộ nhưng được khấu trừ vào số tiền 300.000đ (Ba trăm nghìn đồng) tiền tạm ứng lệ phí đã nộp theo biên lai số 0003589 ngày 24/5/2018 của Chi cục Thi hành án dân sự thành phố P, tỉnh Gia Lai. Ông Nguyễn T đã nộp đủ tiền lệ phí giải quyết việc dân sự.

Trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra Quyết định, người yêu cầu có mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo lên Tòa án nhân dân tỉnh Gia Lai để yêu cầu giải quyết lại theo thủ tục phúc thẩm. Riêng những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan không có mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo trong hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định giải quyết việc dân sự hoặc quyết định được thông báo, niêm yết.

Nơi nhận:
- Viện kiểm sát nhân dân thành phố P;
- Chi cục thi hành án dân sự thành phố P;
- Các đương sự;
- Ủy ban nhân dân phường IK;
- Lưu hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Đã ký

Võ Thị Thanh Thúy